

Arrangement: Besvarelse af samrådsspørgsmål M og N – åbent samråd
Dato og klokkeslæt: Onsdag d. 3. februar kl. 10.00
Sted: Folketingets Kulturudvalg, lokal S-092

Udvalget har jævnfør samrådsspørgsmålene for det første bedt mig om at redegøre for formålet med og tilrettelæggelsen af udredningen om Fremtidens Museumslandskab.

For det andet har det bedt mig om at redegøre for det rimelige i, at arbejdsgruppen bag udredningen kun har repræsentanter fra Kulturministeriet, Kulturarvsstyrelsen og to statslige museer i København.

Det gør jeg meget gerne, og jeg vil gerne besvare de to spørgsmål under et.

Først vedrørende formålet med udredningen:

På min danmarksturné sidste år oplevede jeg en klar efterspørgsel efter, at vi får taget et samlet blik på museumsområdet. Derfor besluttede jeg, at en udredning om museernes struktur skulle indgå som en del af strategien "Kultur for Alle", og derfor har jeg nu sat udredningen i gang.

Det er også meget naturligt at diskussionen om museerne kommer nu - i logisk forlængelse af kommunalreformen. Når vi har fået et helt nyt kommunalt landskab, er det klart, at der også er behov for samlet at se på museumslandskabet.

Det danske museumslandskab er under forandring i disse år. For få år siden var der ca. 150 statsanerkendte museer og 8 statslige museer. Nu er antallet af statsanerkendte museer nede på ca. 125. Reduktionen er først og fremmest sket ved frivillige sammenlægninger. Men ser man ud over det museale Danmarkskort er det slående, at sammenlægningerne er sket mere eller mindre tilfældigt.

Mit mål med udredningsarbejdet er at skabe grundlaget for fremtidens museumslandskab.

Et landskab med bæredygtige museer, der formidler på en måde som publikum finder attraktiv og tidssvarende.

Museer, der har optimale forudsætninger for at bevare kulturarven til de kommende generationer.

Museer, der i samspil med private og lokale myndigheder løser opgaver om arkæologi, byplanlægning og bevaring af fortidsminder.

Museer der har kræfter og kapacitet til at forske på internationalt niveau og museer, der fortsat indsamler nye genstande til at dokumentere fortid og nutid.

Kort sagt et museumsvesen der er i takt med tiden

I kommissoriet er der lagt vægt på at få belyst følgende centrale spørgsmål:

- En status over det eksisterende museumslandskab, med en analyse af dets udfordringer.
- Anbefalinger om principper for organisering af museernes kerneopgaver.

- Anbefalinger om fremtidens museumsstruktur mv. – herunder organisering, ansvarsfordeling, samarbejde med skoler, forskningsinstitutioner og kulturinstitutioner samt strategier for kompetenceudvikling og brug af nye medier.
- Bevaring af museernes lokale forankring og tilgængelighed.
- Konkrete anbefalinger vedr. en evt. revision af museumsloven.

Udredningens anbefalinger skal operere inden for den eksisterende økonomiske ramme for drift af museumsvæsenet og skal respektere den velfungerende arbejdsdeling mellem stat og kommuner.

Tanken er endvidere, at udredningen skal se på hele det statslige og statsstøttede museumsvesen.

Som det fremgår af indledningen til kommissoriet, står de statsanerkendte kulturhistoriske museer nok over for særligt store udfordringer, men udredningen skal også omfatte både de naturhistoriske museer og kunstmuseerne.

Målet er at det skal munde ud i et sæt anbefalinger, der giver et samlet perspektiv på fremtidens museumslandskab i Danmark.

I forhold til selve arbejdsgruppen vil jeg gerne starte med at fastslå, at jeg har ønsket størst mulig åbenhed i arbejdet med udredningen.

Det er min erfaring, at bredt sammensatte, traditionelle udvalg har en tendens til at lukke sig om sig selv, indtil de barsler med en rapport.

Jeg har derfor valgt at tilrettelægge arbejdet med udredningen på en helt anderledes måde – som en åben proces, hvor arbejdsgruppens opgave er at sikre gennemførelse af denne åbne proces.

Det er besluttet at nedsætte en bredt sammensat fokusgruppe, som kan hjælpe med at kvalificere udredningen.

Fokusgruppen mødes første gang i forbindelse med opstarten af forløbet og igen når vi nærmer os en færdig udredning.

Den skal bestå af museumsfolk, repræsentanter fra kommunerne, særlige sagkyndige og repræsentanter for interesseorganisationerne på området, herunder Organisationen af Danske Museer og Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark.

Det er planlagt, at gruppen skal bestå af 20-25 personer. Hvis I har forslag til medlemmer er I meget velkomne til at sende dem til Kulturministeriet – vi er meget åbne over for gode forslag. Det må dog gerne ske relativt hurtigt, da vi håber at gruppen kan etableres i løbet af de næste par uger.

Der er endvidere planlagt en række temakonferencer, hvor der bliver gået i dybden med museernes hovedopgaver – indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Temakonferencerne vil blive afholdt rundt i landet, så vi er sikre på, at interessenter, fra alle egne af Danmark, kommer til orde.

Endelig vil Kulturarvsstyrelsens årsmøde i maj – hvor der deltager over 300 personer fra museumsverdenen og kommunerne – have strukturspørgsmålet som sit gennemgående tema.

Det fremgår af kommissoriet, at der efter sommerferien vil blive offentliggjort en midtvejsrapport. Så alle kan også deltage i debatten undervejs.

Efter hele processen vil udredningen, der skal indeholde forskellige forslag til fremtidens museumslandskab, blive sendt ud i en bred offentlig høring, så alle bliver hørt inden vi går i gang med udmøntningen.

Og – for at organisere denne proces har jeg nedsat et arbejdsudvalg.

Det arbejdsudvalg består af Kulturministeriets departement og Kulturarvsstyrelsen, som er den ansvarlige styrelse på området.

Vi har også inddraget direktørerne for de respektive hovedmuseer, Nationalmuseet og Statens Museum for Kunst, i udvalget.

Det er for at sikre, at vi i arbejdsudvalget har en meget solid faglig ekspertise, både på det kulturhistoriske og det kunstneriske område.

De sidder der altså på ingen måde som "repræsentanter" for de to store museer, eller fordi udredningen primært skal handle om de statslige museer i København – tværtimod.

Vi har med den arbejdsmodel valgt at bruge en åben og inddragende arbejdsmetode frem for det traditionelt mere lukkede udvalgsarbejde, og det er jeg helt sikker på at der vil komme ikke kun en særdeles spændende proces – men ikke mindst også et rigtigt godt resultat ud af.